

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDÉKEN
Egy évre ... 84 kor.
Fél évre ... 42 kor.
Egy negyed évre 21 kor.
Egy óra ... 7 kor.

Nyilttári költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 362.
Kiadóhivatala
Aradi Nyomda Régevény-
Társaság.
Kövesd Könyvesház 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, december 20.

Aradot nem szállják meg a románok.

(A polgárság ma, atartásától függ minden. — A kormánybiztos Nagyszebenbe utazik.)

Zima Tibor, az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára, mint lapunk mai számában megírtuk, *Variassy Lajos* dr. kormánybiztosfőispán megbízásából Nagyszebenben járt, hogy az ottani román kormányzótanács tagjaival több jelentős kérdést elintézzon. Zima a mai nap folyamán beszámolt a kormánybiztosfőispánnak utja eredményéről s az előterjesztés meghallgatása után *Variassy Lajos* dr. elhatározta, hogy a legközelebbi napok egyikén személyesen fog Nagyszebenbe utazni. Utazásának nagy jelentőséget ad az a körülmény,

hogy az aradi kormánybiztos, mint a köztársasági magyar kormány felhatalmu megbízottja jelenik meg Nagyszebenben. A kormánybiztos a mai nap folyamán telefonon hosszasan tárgyalt a miniszterelnökkel s a kormány egyes tagjaival s megkapta a teljes felhatalmazást. Most rá vár a nagy,

— Ez a kérdés — felelte Zima Tibor — beszélgetésünk folyamán természetesen felvetődött. A román kormányzó tanács hadügyi és közbiztonsági osztályának főnöke *Pop Csicsó István* közölte velem, hogy — Arad megszállása igenis elkerülhető! Minden attól függ, rend és nyugalom lesz-e Aradon? *Pop Csicsó* dr. kijelentése szerint abban az esetben, ha Aradon meglesznek a vagyon- és életbiztonság teljes garanciái, biztosíthatja Arad lakosságát, hogy a megszálló sereg nem fog bevonulni a városba. Ellenkező esetben azonban, ha olyan események és jelenetek lógnak lejátszódni, mint például Kolozsvárott, akkor a város megszállása bizonyosra vehető.

Ez a nyilatkozat, amely örvendetes, annyira megszívlelendő is. Egy megszállott város sorsa sohasem kellőmés. Ha ezt a sorsot elfordíthatjuk magunktól, nem kell-e teljes erőnkől arra igyekeznünk, hogy a megszálló csapatokat meggyőzzük a megszállás szükségtelenségéről s megadjunk erre minden garanciát. Ez annival könnyebb, mert hiszen csupán azt kívánják, ami saját magunknak is érdeke: rendet, nyugalmat, vagyon- és életbiztonságot.

Tőlünk függ tehát: jöjjön-e Aradra a román megszálló sereg vagy nem. Lehet-e, szabad-e itt a válaszon gondolkodni? Szabad-e megütnünk itt rendbontást, midőn ettől békés munkánk lehetősége s mindennapi életünk nyugalma függ. A magyarság jövője nem a helyi virtuskodások mértékében rejlik, hanem komoly, bizva tüdő és rendíthetetlen akaraton, melylyel igazságaiban hisz s azok megvalósítását a mai viszonyok között nem a fegyverekre, hanem saját munkás erejére bizza.

Nem akarunk Kolozsvár sorsára jutni. — Nem akarjuk a végzetet provokálni. Erdély fő-kormánybiztosa kiváló ember, lelkes magyar, a jelen körülmények között azonban az érdekellentétek elsimítására és az izgatott kedélyek lecsillapítására nem alkalmas. Kinevezésének következménye Kolozsvár és Székelykocsárd megszállása lett. A románoknak ugyanis tudomására jutott, hogy *Apáthy* fő-kormánybiztos Székelykocsárdon koncentrálja a felfegyverkezett székely katonákat s ezáltal *Bartelot* tábor-

feladat, hogy a magyar és román érdekek összeegyeztetését megkísérelje.

Zima Tibor utjának azonban nemcsak ez az egyetlen nagyjelentőségű esemény, az eredménye. Megírtuk volt, hogy a kormánybiztos megbízottja milyen súlyosan fontos kérdésekről akart a román kormányzótanács tagjaival tárgyalni, megemlékeztünk arról is, hogy milyen közmegegyezésre intézte el a fenyegető székelyváros ügyét, újság gyanánt közölhetjük azonban azt az Arad várost közelebről érdeklő kijelentést, melyet ma tett Zima Tibor az Aradi Közlöny munkatársa előtt:

Munkatársunkkal folytatott beszélgetés során felmerült az a kérdés: vajjon *Pop C. István* dr. fenntartja-e ma is azt a *Variassy* dr. kormánybiztos előtt tett közismert kijelentését, hogy a román csapatok nem vonulnak be Aradra?

noktól azt kérték, hogy Erdély két gyújtópontját: Kolozsvárt és Kocsárdot megszállhassák. A románok megkapták a felhatalmazást s már ki is jelentették, hogy Kolozsvárral egyáltalán nem is tárgyalnak, s a velük való érintkezés utja Aradon keresztül vezet. Ezért nem álltak szóba sem herceg *Hohenlohe* Vilmossal, sem *Fényes* Lászlóval, noha a magyar kormány megbízottai voltak, akik előbb Kolozsvárra mentek tájékozást szerezni s csak aztán óhajtanak Nagyszebenbe utazni. S ez magyarázza meg Zima Tibor tárgyalásainak sikerét. Arad kormánybiztosa ma a románok előtt a maga a teljes megbízhatóság, akinek az érdekellentétek kiegyenlítésében valóságos missziója van. Ezt a hivatását nem szabad könnyelműen kockára tennünk.

Ruthének ragaszkodása hazájukhoz. *Debrecenből* jelentik: Az északkeleti magyar országai ruthének ma Máramaroszigeten nagygyűlést tartottak, amelyen hatszáznál több küldött jelent meg a ruthén vidékekről. A ruthén rada delegátusa elnökölt az ülésen, amelyen az elfogadott határozati javaslat megállapítja, hogy a magyarországi ruthéneknek nincsenek elszakadási törekvései. A demokratikus magyar népköztársasághoz kívánnak tartozni, ragaszkodnak Magyarországot területi integritásához, követeli azonban a nemzeti autonómiát, amelyet *Jászi Oszkár* miniszter az ország többi nemzetségeinek is klátásba helyezett. A nagygyűlés energikusan tiltakozott a román megszállás ellen és követelte az e vidékre bevonult román csapatok sür-

gő-kiűzését. A gyűlés tiltakozott Máramarosziget és Szatmár tervezett román megszállása ellen. A nagygyűlés kimondotta, hogy bizik *Wilson*ban és a Dékekonferencia igazságos döntésében és tiltakozik minden olyan törekvés ellen, amely a magyarországi ruthén területeket *Ukrán*nához akarja csatolni.

A nagygyűlésen felszólt a magyar kormány, biztos is, aki a ruthénség részére a magyar kormány legteljesebb autonómiáját helyezte klátásba. Beszédét nagy lelkesedéssel fogadták. Ezután megalakították a magyarországi északkeleti ruthén radát.

Csizmádia Sándor a bolsevikizmus ellen.

(Kommunista kintetés Budapesten.)

Budapestről jelentik: A Közel tíz nap óta húzódozó Kormányválság még mindig bizonytalanul teszi a helyzetet. A kormány stabilitását tudvalevőleg a munkástanácsnak a földreform ügyében elfoglalt álláspontja ingatta meg. A munkástanács az ingatlanok teljes kommunizálását követeli, amivel a polgári pártok nem tudnak egyetérteni. Már a feszültség jelentékenyen enyhült. Különösen igen jól halott *Csizmádia Sándor* földművelésügyi államtitkárnak a mai értekezleten kifejtett csillapító és kiegyenlítő szerepe. A munkástanács mérsékeltabb elemei ugyanis azon az állásponton vannak, hogy nem volna helyes a földmunkások érdekel felett olyan tanácsnak döntenie, amelyben a vas- és fémmunkások viszik a vezetőserepet. Ennélfogva a tárgyalások során már is kifejezést nyert az a tendencia, hogy a földreform kérdésének megvitalását az agrárképviseltek nagygyűlésére kell bízni. Ilyenformán remény van arra, hogy a békés meg egyezés néhány nap alatt létre fog jönni a magántulajdon elv feláldozása nélkül, ami viszont lehetővé teszi, hogy a kormányzásban résztvevő pártok közötti ellentétek elsimulnak és a kormány mai összetételében együttmaradhat.

Budapestről jelentik: Ma mintegy ezer főnyi tömeg gyűlt össze a régi képviselőház előtt, ahol *Nánássy György* kommunista beszédet intézett hozzájuk. A Sándor-utcából a bolsevik érzelmi polgárság és katonaság egyrésze a Berlińi-térre vonult, ahol *Kun Béla*nak, a kommunisták egyik vezérének megérkezését várta. Utközben több polgári és katonái, akik nemzetiszínű kokárdát viseltek, megállítottak és felszólítottak, hogy tűz-séki ki a vörös szallagot. Sokan engedelmessétek, mások ellentállást tanultottak. Egy csoport a *Vörös Újság* Visegrádi-utcai szerkesztősége elé vonult és éltette a bolsevik sajtót. Összeütközés az után nem történt, csak *Tihanyi Dezső* rendőr fogalmazott inzultálták, mert nem akarta levenni nemzetiszínű sapkarózsáját. *Tihanyi*nak rendőrök és katonák siettek segítségére. *Kun Béla* volt kolozsvári újságíró, az orosz fogságban állítólag *Rudnyánszky* Endrével, volt aradi lap szerkesztővel együtt a Lenin-kormány megbízásából bolsevik lapot szerkesztettek a magyar hadifoglyok részére, akiket a bolsevizmus részére szervezték meg. (A szerk.)

Csehek garázdálkodása Nyitrán.

(Posztogatások, kegyetlenkedések.)

Nyitrából jelentik: Ma egy hete, délután 5 órakor vonultak be egy Neumann nevű cseh százados vezetésével a csehek Nyitrába és azóta minden összeköttetés megszakadt a fővárossal és a közelben levő nagyobb városokkal, mint Galgóc, Érsekújvár, Galánta és a város lakossága kőnként egy Érsekújvárról véletlenül odakerült fővárosi lapból értesül az országot eseményeiről.

A csehek délután 5 órakor páncélvonaton érkeztek a nyitrai vasúti állomásra. Itt dr. Gyürky Ferenc polgármester, a katolikus lelkész és dr. Patek és dr. Bertovics ügyvédek, a nyitrai tótok régi vezető emberei fogadták a cseh katonákat. A polgármester beszédében tiltakozott Nyitra megszállása ellen, majd védelmet kért a város és annak lakossága számára. A 400 főből álló cseh katonaság nagyjából 17—18 éves ifjakból áll, akik kifizető felzereléssel, kezükben egy-egy képránáttal, de rettentően lerongyolt ruházatban vonultak be a városba.

Első dolguk volt, hogy kifosztották a nyitrai katonai raktárt

És minden katonájuknak új ruhát adtak. 5 órakor érkeztek a csehek Nyitrára és fél hatkor, ha a városból valaki telefonálni akart, a telefonközpontban már egy cseh katona jelentkezett ezzel a szóval:

— Centrálka!

A katonákat a 14-es honvédek laktanyájában helyezték el és szerdán reggel már tót és magyar nyelvű plakátok tudatják, hogy a nem magyar illetőségű katonák nyomban hagyják el a várost, különben elfogják és hadifogolynak tekintik. A nyitrai illetőségű katonáknak és tiszteknek csak civilruhában szabad mutatkozni a városban. Szerdán megalakult a nyitrai tót rada, melynek vezetői dr. Patek és dr. Bertovics ügyvédek, elcsapták dr. Gyürky polgármestert és helyébe Suga nyitrai csizmadiamestert neveztek ki a város polgármesterévé. Ugyancsak elcsapták dr. Tanczer Gyula megyei főjegyzőt és dr. Szathmáry István főjegyzőt, akiknek a városból el kellett távozniuk. Meg kell itt emlékezni arról is, hogy mikor a csehek páncélvonata a nyitrai állomásra befutott és a katonák kiszálltak belőle, Neumann százados megparancsolta a mozdonyvezetőnek, akit Galgóczról hoztak magukkal és magyar vasutas léteire kényeztetették, hogy a cseh vonatot vezesse, hogy a páncélvonatot vigye át egy másik sínpárra. A mozdonyvezető a parancsra eleget is tett, elindult az üres páncélvonattal és mikor a másik sínpárra ért, teljes gőzzel elindult Érsekújvár felé, a csehek vad lövedékeit zúdították a vonat után, de a bátor vasutas szerencsésen megérkezett az egész vonattal Érsekújvárra, ahol az állomásfőnökség nyomra 500 korona jutalmat adott neki.

A cseh csapatok péntek reggel váratlanul kivonultak a városból, a nyitraiak boldogan fellétek, azt hitték, vége a cseh uralomnak, de örömről csak rövid ideig tartott, mert még aznap délután újabb cseh csapatok érkeztek a városba, akik úgy viselkednek, mintha a csehek véglegesen birtokukba akarnák venni Nyitrát. A városban utították fel táborukat, a katonákat, akik a laktanyában nem fértek el, a nyitrai várba helyezték el, ahonnan előzőleg elzavarták a papokat. A városból csakis tíz kilométernyi körzetben szabad eltávozni és ezt is csak külön cseh nyelvű igazolványi lappal (Legitimacia.) Este 8 óra után csak igazolvánnyal szabad az utcán tartózkodni, melyet szintén cseh nyelven állítanak ki. (Legitimacny Listok), az aláírása pedig így szól: Národna Slovenská Rada, Nitre.

Asznapon érkezett katonák lefoglalták a pályaudvart a város részére kintalt egy vonagot és azt hazaszállították, a pályaudvartól 30 vonagot ászból tizenhetet szállítottak eddig el, a megmaradt készletről pedig a rada tegnap megkezdte az egy hónapra szükséges hasznosságát kiosztását.

Néhány napig teljes csend és nyugalom volt

a városban a felizgult kedélyek kezdtek lecsillapodni, Szabados László színtársulata minden nap előadást tartott, a cseh tisztek szorgalmasan látogatták az előadást, de tegnap óta ismét nagy az izgalom a városban. Egy cseh hadnagy vezetésével ugyanis husz tagu őrző csapat vonul végig a vá-

Gorombák a franciák mióta Mackensen fegyvertelen.

(Visszatartják a kormány külföldi táviratait.)

Budapestről jelentik: Mióta Mackensent lefegyverezték, az az entente bizottság, amely a fegyverszünet véirehajtása céljából jött Budapestre, még ridegebben bánik a magyar fegyverszüneti bizottsággal, mint eddig.

A magyar bizottság vezetői Jankovich Artisztid ezredes, Dormándy Géza alezredes és Stieley Valter százados tárgyaltak állandóan Vix alezredessel és ők juttatják el hozzá a magyar kormány közléseit, kívánságait, rekrimnációit. A fegyverszüneti bizottság egyik tagja a bizottság munkájáról a következő felvilágosítást adta:

— A bizottság eddig mindenben a kormány utasításaihoz alkalmazkodott és ennek megfelelően a legdvartasabb és legelőzékenyebb magatartást tanúsított az entente katonai bizottságával szemben. Azt hittük, hogy viszonzásul előzékenységet fogunk élvezni mi is, ez a reményünk azonban teljesen szétfolyt. Már ott tartunk, hogy átiratainkra, felszólításainkra választ sem kapunk. Ilyen formán megbízásunkat szinte képtelenek vagyunk teljesíteni és napról-napra erősödik bennünk az a meggyőződés, hogy ránk tulajdonképpen nincs is szükség.

— Most elrendelte a francia bizottság a külföldre irányuló minden távirat ellenőrzését. A távira-

roson és egy kész lista alapján tuszokat szed. Az első tusz egy Litkovszky nevű gazdag rőföskezeskedő volt, akit két szuronyos katona kíséretében a városházára vittek. A posta és távirat hivatal a megszállás után csak egy napig működött, akkor cenzurázott táviratokat fel lehetett adni, de mikor a csehek rájöttek arra, hogy a táviratások magyar sürgönyöket küldenek, melyben segítséget kérnek, lezárták a postát és távirat és azóta Nyitra teljesen magára van hagyatva.

tokat a maga hivatalába hozatja, ami már magában oly nagy késedelmet jelent, hogy ennek távirat jellege megszűnt.

— Oda jutottunk, hogy azon gondolkodunk, nem volna-e helyes a passzív rezisztencia álláspontjára helyezkednünk és rábízunk a francia bizottságra, csinálja tovább a dolgot, ahogy akarja. Valószínűleg kérni fogjuk a kormányt, hogy a mi bizottságunkat osszassa fel és jelöljön ki más bizottságot a fegyverszüneti feltételek végrehajtására.

— Mint jellemző tünetet említem meg, hogy a francia bizottság magatartása főképpen azóta vált rideggé, amióta Mackensent lefegyverezték, azóta lépnek fel lehetetlen követelésekkel a románok is. Olyan színezete van a dolgoknak, mintha Mackensen érteitlen hadseregének jelenléte tartotta volna őket vissza. A francia bizottság részéről üli meg a helyzetet, mert Erdélyben még mindig nyolcvanezer főnyi német katonaság áll, akiknek lefegyverzésére a jelzett körülmények kö-

zött állgha vehetünk tovább részt. Hogy ennek milyen következményei lehetnek, azt mondanunk sem kell.

Vilmos császár száműzéseiben.

(Csak ruhajegyre vehető két öltönyt.)

A császár legszűkebb környezetéből jelentik:

— A császár leghibebb hívei sem tudták, hogy Hollandiába kell szökni úgy, hogy alig viték el magukkal a legszükségesebbeket. Egy szó sem igaz abból, hogy a császárnak szákszáma volt pénzre Annvira pénzszűkében volt, hogy Hollandiában a legnagyobb takarékosággal tudták csak a napi szükségleteket fedezni. Mielőtt az öt kísérő tisztek állépték volna a német határt, nyugdíjaztatták magukat és ilyen módon polgári személyeknek voltak tekintendők. Minthogy azonban nem tudtak civil ruhához jutni, tovább hordták az uniformist. Minthogy Berlinnél absolute nem tudunk érintkezni, a császár is kénytelen volt katonai ruhában járni és csak a napokban csináltatott magának hatóságai engedéllyel két polgári öltönyt, miután igazolta, hogy mindössze két uniformisa van vele. Ruhajegyet kellett kérnie és éppen elég akadályt gördítettek elé, míg kiállították részére a jegyet.

— Amerongenben igen egyszerű az élet. Reggel istentisztelet van a kastélyban, gróf Bentink, a házigazda, végzi a papi teendőket. A lánya orgonál, a gróf pedig felolvassa a biblia egy fejezetét. A császári pár és kísérete együtt érkezik a házigazda családjával és a társalgás közben ritkán kerül szó politikára. Aktuális napieseményeket egyáltalán nem érint a császár és soha egy szót sem szól a Németországban most lejáto eseményekről.

— Valószínűleg tekintettel akar lenni a vendéglátó prófra, de a hollandi kormányra is és ezért absolute zárkózott, nem árulja el egy szóval sem gondolatait, érzelmeit. Senki sem tudja mivel foglalkozik, mikor egyedül van. A parkban szokott sétálni. Egyetlen egyszer autókírándulást tett az amerongeni erdőbe, de a holland sajtó olyan kommentárral kísérte, hogy azóta sem ismételték meg a sétakocsizást.

— A császárhoz naponta igen sok piszkoló levél érkezik Hollandiából, de ezeket természetesen nem látja, mert a „titkárja” — hadsegédje nincs — kosárszáma dobja azokat tűzbe. A hollandi újságírók is irtak neki. Udvarias hangon levélbe intervjut kértek. Ugyancsak udvarias levélben megtagadta a császár a kérelmet.

— Bulgária válságos helyzete. Budapestről jelentik: Szófiából ma ideérkezett tiszt hiteles adatokat közöl a bulgáriai helyzetről. Bulgáriában december hónap eleje óta válságos állapotok uralkodnak. Az ország déli részében zavargások törtek ki az ottani kevert lakosság között, amelyet a megszálló csapatok nyomtak el. Boris király csütörtökön formálisan felajánlotta lemondását. A helyzet ezáltal is súlyosbodik, hogy tagadhatatlanul nem nagy erejű, de hangos német párt fokozza a bomlási processzust. Malinov lemondása óta nyomatlanul eltűnt. Állítólag Dedegeacson át egy francia tizedossal Oroszországba szökött.

Kolozsvárt nem őrített ki a kormány.

(Tiltakozás Vixnél a román előnyomítás ellen. — A csőceselék garázdálkodik Erdély fővárosában.)

Kolozsvárról jelentik: Ma reggel olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány elutasította a főkormánybiztosságot és katonai hatóságokat, hogy őrítsék ki a várost. Értesülésünk szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak. Károlyi Mihály miniszterelnök ma közölni fogja Vix

alezredessel, hogy a románok megszállhatnak ugyan egyes stratégiai pontokat, ahhoz azonban mincsezen fogjuk, hogy az ott levő katonaságot eltávolítsák. A magyar kormány ilyen értelmű utasítást küldött Kolozsvárra is.

Budapestről jelentik: A Magyarország irja: A kormány a tegnapi este megtartott minisztertanácsban foglalkozott a megszálló román csapatok parancsnokának azzal a kívánságával, hogy Kolozsvár városát és környékét és ezenkívül 26 vármegyét ki kell őríteni. A minisztertanács elhatározta, hogy megtagadja a román parancsnok kívánságának teljesítését, mert ez a követelés ellenkezik a belgrádi fegyverszüneti szerződés megállapodásával. Károlyi miniszterelnök a minisztertanácsnak ezt a határozatot közölni fogja Vix alezredessel hangsúlyozva, hogy a román parancsnoknak ez a kívánsága jogellenes, a magyar kormány nem hajlandó azt teljesíteni, a magyar kormány nem is fogja kiűzteni Kolozsvárt, legfeljebb arra figyelmezteti a magyar csapatokat, hogy tartózkodjanak a román csapatokkal való összetűzéstől.

Véres zavargások Kolozsvárt.

Kolozsvárról jelentik: Kolozsvár lakossága a megszállásról a lapok külön kiadásából értesült. Percek alatt nagy tömeg gyűlt össze a Nemzeti Tanács hivatalos helyisége előtt és várta a románok bevonulásáról szóló újabb híreket. A magyar és székely Nemzeti Tanács nyomban nagygyűlést tartott, amelyen megbeszélték a bevonuló románok fogadtatásának előkészületeit, valamint a vasárnapi tiltakozó nagygyűlést, amelyet minden körülmények között meg fognak tartani.

Az esti órákban a tömeg ötezer főre szaporodott. Megnyugtatóására dr. Vincze Sándor a Nemzeti Tanács alelnöke mondott csillapító beszédet. Később dr. Vincze Sándor és Posta Béla egyetemi tanár bejárták a színházat, mozikat és nyilvános helyiségeket egy román-szociálista kíséretében és mindenütt nyugalomra intették a közönséget. A kolozsvári Nemzeti Tanács az esti órákban megtett minden intézkedést, hogy a városban tartózkodó székely katonák bevaggoniroztassanak, hogy a katonákat a városból a legnagyobb rendben elszállíthassák. Mikor a katonák a vasúthoz vezető átjáró hidhoz értek, két román katona — mint az Aradi Közlöny már ma megírta — kézigránát dobott közéjük. A katonák a kézigránátdobásra sortűzzel feleltek, a merénylő románok futásnak eredtek s az egyiknek sikerült is elmenekülnie. A másikat azonban utóérték és a gránátdobó sok lövéstől találva összeesett és meghalt. Még két kézigránátot találtak nála.

A lövések zajára nagy tünetű tömeg gyűlt össze a pályaudvar közelében. A tömeg közé vegyült csőceselék kifosztotta az Erdélyi Pinceegylet nagy ital raktárát. A lerészegedett csőceselék azután lövöldözve járta be az utcákat. Az első áldozat a honvédlaktányánál egy családleány és egy legény voltak, akik a kaszárnya előtt enyelegtek. A tömeg ezután beljebb vonult a városba. A nagy lármára a Monostori-utca Zeyk Árpád huszárkapitány, aki nem rég tért vissza a harcterről, kinyitotta földszinten levő ablakát és kihajolt, hogy megtudja, mi történt a késő órákban a különben esendes utcán. Alig hajolt azonban ki az ablakon a kapitány, újabb lövés dördült el,

a golyó a huszárkapitány arcába
túródott.

A mentők megállapították, hogy a golyó dumdum volt amely a kapitány arcát teljesen szétrombolta úgy, hogy rövid idő múlva rettenetes sérülésébe belehalt.

A nemzetőrségnek csak késő éjjel sikerült a rendet helyreállítani és a részeg csőceseléket az utcáról eltávolítani.

Merre jár majd a villamos.

(Megkezdik a vasút előmunkálatait.)

A város jövő feladatait előkészítő nagybizottság műszaki csoportja ma délután Reisinger Sándor elnöklésével ülést tartott, amelyen a közuti közlekedés jövő megoldására vonatkozó tervezetet Zádor Imre gépipuzemigazgató ismertette. A bizottság május 1-én tartott ülésén kimondta, hogy a város közuti közlekedését villamos erőre rendezi be. Arra kérte a csoportot, rendelje el, hogy az előzetes munkálatokat most kezdjék meg.

A központi telep helyéül a tűzérilaktanya céljaira lefoglalt telket tartja a legalkalmasabbnak. Minthogy tűzérilaktanya úgy sem fog épülni, ezt a telket el kellene kérni a hadügyminisztertől.

A csoport az előmunkálatokhoz szükséges műszaki munkálatok elvégzésével Zádor Imrét bizta meg azzal, hogy megfelelő műszaki munkatartót alkalmazzon. Elhatározta a csoport azt is, hogy a villamos művel megfelelő szerződést köt a város és ha ez nem sikerül, akkor a város váltsa meg a villamos művet.

Zádor Imre szólalt fel ezután. Szó volt róla, mondotta, hogy a villamos közlekedést először a fővonalakon és csak azután a mellékvonalakon építik ki. Ez most már túlhaladott álláspont és arra kell törekedni, hogy az összes vonalak kiépítésével a külvárosokat hozzákapcsolják a város centrumához. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Lócs Rezső polgármester.

Nachtnébel Ödön az építés megkezdését most aggályosnak tartja. Különbösen is most a vonalvezetékek megállapítása a fontos, ezt pedig a városszabályozás terve nélkül megvalósítani nem lehet. A munkálatokhoz is vonalat kell vezetni s így a vezetékek végleges kiépítése lehetetlenség.

Koromzay Frigyes az előmunkálatok azonnali megkezdésének fontosságát hangsúlyozza. Ezt házilag kell elintézni és ez most időszerű. A vonalak kiépítését úgy szeretné, hogy előbb azok a vonalak épüljenek ki, amelyek a forgalom rentabilitását biztosítják. Az építkezést a város saját rezsijében végezze és ne adjon senkinek koncessziót, ellenben a kereskedelmi vezetéket a város adja bérbe, mert a városban

nincs elég kereskedelmi szellem az üzemi vezetésére.

A csoport többsége azon az állásponton volt, hogy az előmunkálatokat szükségesnek tartja, a vonalvezeték tervét már most kell elkészíteni és ezért a műszaki munkálatokat haladéktalanul meg kell kezdeni. A munkálatok kivételéről a tanács legközelebbi ülésén fog határozni.

Végül megállapították a kiépítendő hat vonalat, amelyek a következők:

I. vonal: Máv. pályaudvar, Fábrián László-utca, Vilmos császár-ut, Boross Béni-tér, innen a vonal a keleti oldalra fordul a József főherceg-utca, Andrássy-térre, Vörösmarthly-utca, Szabadság-térre, majd az Eötvös-utcán, Apponyi Albert-köruton, Óvár-téren, Hajó-, Flár-, Bercsényi- és Hunyadi-utcaikon át a Szabadság-tér nyugati oldalára fordul a vonal s az Atzél Péter-utcán, Andrássy-téren, József főherceg-uton, Boross Béni-téren át visszatér a Máv. pályaudvarhoz.

II. vonal: Máv. pályaudvar, Hindenburg-és Neuman Samu-utak, Neuman-gyár, Templom-utca, Szent János-tér, Csorda-utca, Repülő-tér.

III. vonal: Máv. pályaudvar, Hindenburg-ut, Vásártéri-ut, Kossuth-, Batthyány-, Fábrián Gábor-, Lázár Vilmos-utcaik, Thököly-tér, Sina-, Mikos- és Variassy Lajos-utcaik az Andrássy kórházig.

IV. vonal: Városház-tér, Széchenyi-, Perényi-, Magyar-, Borona-, Miklós-, Urban Iván-, Kálvin János-, Deák Ferenc- és Petőfi-utcaik a Lyceumig.

V. vonal: Köztársasági-uti vármház, Köztársasági-ut, Munkácsy- és Orczy-utcaik, Ferenc-tér, Kis-, Wesselényi-, Perényi-, Magyar- és Borona-utcaik, Vásártér.

VI. vonal: a teherforgalomra, amely a Máv. pályaudvaron indul ki és a városligeten át halad a város belseje felé.

Kritikus a kormány helyzete.

(Döntő minisztertanács ma éjjel.)

Budapestről jelentik: Az elmúlt éjszaka tartott minisztertanácsban szóba került, hogy az ország a maga és az ország helyzetére való tekintettel nem nézheti félre a most folyó eseményeket. Még egyszer felemelt tiltakozó szavát a kormány és ha erre sem kap kielégítő választ vagy ígéretet, elhagyja a helyét. Megállapodtak abban, hogy a fegyverszüneti szerződés megsértése miatt nem írásos tiltakozást intéznek az entente kormányaihoz, hanem előszóval fejtik ki Vix alezredes előtt a velünk szemben elkövetett eljárás igazságtalanságát és jogtalanságát.

A kormány kérni fogja az alezredeset, hogy figyelmeztesse felettes hatóságát és az entente hatalmait az ebből származó veszedelemre. A fegyverszüneti szerződés megszegésének elmarad hatatlan következménye az anarchia és ezért a kormány felelősségét sem az országgal, sem az entente hatalmakkal szemben nem vállalhat.

Politikai körökben biznak benne, hogy a kormány tiltakozásának meg lesz a kellő fogadtatása.

Ma este az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a magyar kormány lemondott, mert az entente hatalmak nem respektálják a fegyverszüneti feltételeket.

Illetékes körökből eredő információk szerint a kormány még nem mondott le ugyan, de helyzete határozottan kritikusknak mondható.

Ma este különben minisztertanács volt, amely a kormány válságos helyzete megvitatásának volt szánva. Vajon a döntés megtörtént-e és a kormány csakugyan elhatározta lemondását, arról nincsen autentikus hír.

Néhány hét és elveszett a bolseviki Magyarország.

(A kultuszminiszter figyelmeztetése az utolsó órában.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Tegnap este a lipótvárosi 48-as körben politikai vacsora volt, amelyen több érdekes felszólalás hangzott el.

Hock János, a Nemzeti Tanács elnöke azt ítéletezte, hogy kis nemzet létünkre nem a mi feladatunk, hogy példákat mutassunk a nagy nemzeteknek és új eszmények megvalósításának kezdeményezéseért nem vállalhatjuk a felelősséget. Nem a jelszavak politikájára, hanem a tartalmas munkára van szükség.

Lovász Márton kultuszminiszter arról beszélt, hogy a győzelmes entente idegenkedik a kommunizmustól. Ha tehát biztosítani akarjuk hazánk jövőjét, *szükséges kell a kommunizmus eszméjével.* Így jött létre a polgári társada-

lom szervezésének gondolata. Állásából folyó legnagyobb tekintéllyel, a hazáját féltő magyar gondjával mondja,

hogyha Magyarország néhány hét alatt egységesen nem tud ellentánni a bolseviki törekvéseknek, akkor elveszett.

A bolsevizmus elleni szervezkedésnek általánosnak kell lennie. Ebben részt kell vennie minden iparosnak, kereskedőnek és földművesnek. Ennek az alakulásnak azonban egy lépést sem szabad tennie a reakció felé, benne a demokráciának kell élnie. Nem szabad elmentéren lennie a munkások érdekeivel sem nem akarjuk az ő jogukat korlátozni.

Arad zsirinsége.

(A hentesek a sertések feloldását kérik.)

Az aradi Ipartestület a husiparosok szakosportjának kérelmére előterjesztést tett a közlelmzési bizottságnak, amelyben a következőket kérték:

1. Hasson oda a polgármester, hogy a Sertésforgalmi Iroda nagy bérvágása Csabára helyeztesse.

2. Eszközölje ki a polgármester a kormánybiztos útján, hogy a Sertésforgalmi Iroda által Aradmegyében, Csanádmegye határvonalai, nagylaki és mezőkovácsházai járásában lefoglalt sertések ne szállíttassanak Békéscsabára, hanem oldassanak fel Arad város közönsége részére.

3. Vagy pedig eszközölje ki a kormánybiztos, hogy a szabad sertésforgalom visszaállítsák és a megyebeli nemzeti tanácsok engedjék meg a feleslegeknek Aradra való szállítását.

4. Végül szüntessék be a jöletti mészárszékeket.

Dr. Angel István helyettes polgármester ma délutánra érkezőre hívta össze az aradi henteseket. Az érkezőre megjelentek meggyőzték abban, hogy a bérvágásnak Békéscsabára való áthelyezése kívánatos a város közönségére nézve, de kívánatos az aradi hentesiparosokra nézve is, akik előtt az a cél lebeg, hogy a város közönségét elláthassák.

A megjelentek kimondták, hogy követeléseiket két első pontját küldöttségileg terjesztik a kormánybiztos elé, akitől ajánló levelet kérnek és a kérést személyesen viszik fel a közlelmzési miniszterhez. A bizottságba az aradi Nemzeti Tanács és a munkástanács is delegálni fog egy-egy tagot. A küldöttség fel fogja világosítani a minisztert, hogy Arad lakossága három éven át nem kapott sem sertéshúst, sem zsírt, fel fogja világosítani, hogy a város kétezer sertése megszállott területen van, ahonnan nem lehet elszállítani és így a város közönségére életkérdés, hogy a Sertésforgalmi Iroda által a megyében és a szomszédos Csanádmegyében lefoglalt sertések feloldassanak annál is inkább, mert most már nem kell a hadsereg számára zsírról gondoskodni.

A küldöttség szombaton keresi fel a kormánybiztosot és valószínű, hogy még utovanazon a napon Budapestre utazik.

MŰVÉSZET.

A színigazgató új szerződése.

(Bért fizet a nyári szinkörért.)

A színügyi bizottság albizottságot küldött ki, hogy revízió alá vegye a Szendrey Mihály színigazgatóval kötendő szerződéstervezetet. A módosított tervezetet a színügyi bizottság plénuma fogja letárgyalni és ha elfogadja, akkor a legutóbbi közgyűlés határozata értelmében a városi tanács köti meg Szendreyvel az új szerződést.

A kiküldött bizottság ma délelőtt revideálta a szerződéstervezetet, amelybe beillesztette, hogy a színigazgató a nyári szinkörért évi hater ezer korona, a színházi irodáért évi 240 korona bért köteles fizetni.

Eddig a színigazgató a vészlámpák világításáért havi 150 koronát fizetett a városnak. Most arra akarják Szendreyt kötelezni, hogy ő maga gondoskodik a világításról és a város átadja neki a világítótesteket.

A régi szerződés szerint az igazgató a téli és nyári szezonban kétszer adta át a színházat kulturális célokra. Az új tervezetbe bevetették, hogy a téli időnyben ilyen előadás után a színigazgató 800 koronát, a nyári szezonban 300 koronát kap attól, aki a színházat igénybe veszi.

Az új szerződést tervezet a következőkben állapítja meg a zenekart: 4 első, 2 másodikgedű, 1 viola, 2 gordonka, 2 nagybőgő, 2 fuvola, 2 vadászkürt, 2 klarinét, 1 óboa, 1 fagot, 2 trombita, 1 ütődob és 1 kisdob.

A tervezetbe új pontot illesztettek, amely kötelezi az igazgatót, hogy a színházi feyelmet szigorítsa.

Ha a színigazgató a szerződés egyes pontjait nem tartja be, esetenként 400—400 korona büntetést fizet, ismétlődés esetén pedig a városnak jogában áll a szerződést felbontani.

Kimaradt a tervezetből az a pont, amely szerint a színházi idény alatt tilos minden más mutatványos előadás. Végül kötelezi az új szerződés az igazgatót, hogy a szintársulat tagjainak névsorát cenzurál ne július 1-én, hanem minden év március 1-én mutassa be a színügyi bizottságnak.

Heti műsor:

24-25. Péntek Ember tragédiája A) bérlet. Szombat délután Hősejű báró. Szombat este Ember tragédiája B) bérlet. December 24-én délután 3 órakor Argvélus és Tündér Ilona.

A színházi iroda hírei. Argvélus királyfi, Tündér Ilona és a Vasorru boszorkány tündérláték kerül színré 24-én délután esti helyárrakkal az aradi színházban gyönyörű kiállításal, teljesen új betanulással. A vasorru boszorkány szobája nagy meglepetésben fogja részesíteni kis gyermekeket — a repülő üveg, liba, szék, asztal, ágy stb. a tüzes szemü baglyok mind nagy örömeikre lesz az ottlévőknek. Az előadásra nagy ambícióval készülnek, a kis tör-

pék, akik szintén emelni fogják a darab hátát. Szereplők: Faludy Károly, Kiffer Lujza, Heppesné, Benkóné, Várnay, Kertész, Lugossy Ungváry, Herold, Faludy Dodó, Asványi Juliska, Benkó Gizike.

Románok merénylete egy benzin vonat ellen.

(Sikertelen robbantási kísérlet.)

Nagyszebenből jelentik: Néhány nappal eelőtt Nagyszebenből a vasutasok nagyobb benzin szállítmányt küldtek Magyarország belső részei felé. A románok már előre ígérték, hogy a benzin szállítmány nem fog magyar területre érni, mert a szállítást minden eszközzel meg fogják akadályozni. Ezért a katonai parancsnokság egy páncélvonattal kísérte a szállítmányt, de a románok így is támadást intéztek ellene. Minthogy megállítani nem sikerült a vonatot, a sineket kezdték előtte felszedni.

A páncélvonat parancsnoka a sineket felszedő fosztogatókra lövetett, hogy a vonat útját biztosíthassa. A románok a lövésekre szétszaladtak, majd felkaptak egy mozdonyra és azzal indultak a benzines vonat üldözésére. A mozdonyról heves tüzelést indítottak a benzines vonat és a páncélvonat ellen. A parancsnok attól tartva, hogy a lövések lángba fogják borítani a benzines vonatot, megállítást parancsolt és a mozdonyon levő románokkal fel akarta venni a harcot. Erre a fosztogatók legrázták a mozdonyról és az üres gépet teljes gőzzel neki eresztették a benzines vonatnak abban a hiszemben, hogy az összeütközés felgátlás robbantás történik, ami az egész szállítmányt a veszéllyel együtt a leverőbe robbantja.

Az összeütközés megtörtént ugyan, de mindössze a páncélvonat néhány kocsi sérült meg, a benzinvonat azonban teljesen sértetlen maradt. Erre a magyar katonák szétverték a románokat és a vonat nyugodtan folytathatta útját.

Külföldi pénzvásár Aradon.

(Ügynökök árasztották el a várost.)

Amugy is legyengült valutánkat, amelynek zuhanása kétségbeesítő, óriási veszedelem fenyegeti, de a baj elhárítására eddig még nem történt semmi. Eppen ezért az aradi rendőrség figyelmét hívjuk fel és kérjük erélyes közbelépésre és arra, hogy haladéktalanul lépjen érintkezésbe más városok rendőrségeivel, hívja fel figyelmüket azokra az ügynökökre, akik például most Aradon végzik pusztító munkájukat.

Amióta a legsötétebb felhők borítják az ország eget és eltakarják a jövőbe látást, igen sokan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy kivándorolnak és ezért külföldi valuta beszerzésére vetették magukat. Óriási ára van a svájci és hollandi pénznek és gazdag emberek minden összeget megfizetnek, csak hogy az említett országok pénznemeihez jussanak. Híre járt az elmúlt napokban, hogy száz holland forintért 625 koronát fizettek.

A külföldi pénz azonban nem a külföldről jön be az országba, hanem itt van bent és óriási méretű spekuláció tárgya. Hihetetlen kereslet van és ezért a gyér kínálat mellett elképzelhetetlen árat fizetnek az arany pénzért. A bankok is keresik az idegen valutát és most — miután a háborúból még nem volt elég ennek a szétépett, kiuzsorázott országnak — konkurenciát támadt lánkereskedők képében.

Aradon napok óta ügynökök árasztják el. Csapatostól jöttek Aradra, hárman-négyen megszálják a vasutállomást, a kávéházakat, sőt aradi felhajtók útján magánosokhoz is eljutnak és az idegen valuta összvásárlásával rongják a magyar pénz lerongyolódott értékét. Ellenőrzés nélkül, minden köztelertől mentesen üzérkednek és mint szakköröktől értesülünk, igen nagy mennyiségű pénzt szedtek össze Aradon és a környéken.

HIREK.

Megmentették a kőrmőből pénzüverőt.

(Dula Máté fia turóczi főispán.)

Budapestről jelentik: Örmössy István főbányatanácsos, a kőrmőbányai pénzverde igazgatója a múlt héten, mielőtt a csehek bevonultak Kőrmőbányára, a pénzüverő gépeket szétszedette, ládába tette és Budapestre szállította. Az alkatrészeket 12 waggonban szállították Budapestre. Három megérkezett a waggonok közül, nyolc uton van, egyet azonban a csehek elfogtak és azt Ruttká felé indították. A cseheknek az volt a szándékuk, hogy megszerzik a kőrmőbányai arany- és ezüstpénzkészletet is. A készleteket azonban az igazgató már két héttel ezelőtt a budapesti központi állampénztárba szállította. Vert pénz nem volt a pénzüverőben, mert az utóbbi időben csak husz és kétfüléres vaspénzt vertek. A pénzüverő igazgatója kijelentette, hogy a csehek nem fogják tudni boldogulni a pénzüverő gépekkel, mert azoknak főalkatrészei már megérkeztek Budapestre.

Budapestről jelentik: Turócszentmártonból érkező hírek szerint ott a csehek már teljesen berendezkedtek. A vármegye főispánjává dr. Dula Ivor prágai orvost, Dula Máté fiát nevezték ki. A főispán felszólította a tisztviselőket, hogy december 20-ig tegyék le az esküt a cseh-szlovák köztársaságra.

Selmechányról jelentik: Selmechánya város és a környék tót ajku lakossága és munkássága nagygyűlést tartott, amelyen egyhangú határozattal az önálló szlovák köztársasághoz csatlakozott. Erélyesen tiltakozott a Csehországhoz való csatlakozás ellen. A népgyűlés december 15-én volt és már mindjárt másnap jelentkezett a cseh terror. December 16-án a Garamberzencén állomásozó cseh csapatok 48 embere 3 tiszt vezetésével bevonult Selmechányra, a városházát megszállotta, az élelmiszerkészleteket és dohányárut, valamint a felszerelést következtében roppant értéket képviselő bányászati főiskolát lefoglalták. A dohánygyárban a csehek 22 waggon beraktározott szivart találtak. A waggonokat azonnal Prágába irányították, de még mielőtt elindították volna, másnap visszavonultak Ruttká felé. Az elrablott 22 waggon szivar a garamberzencéi állomáson maradt.

Más cseh bandák, amelyek a lévai vonalon verődtek össze, a dohánypréda reményében megrohanták a waggonokat, de a zsákmányon összevesztek és formális harc fejlődött ki közöttük. A csatározásban 1 ember elesett, egy súlyosan megsebesült.

T. nyomtatvány megrendelőnk, valamint a hirdető közönség b. figyelmébe. Miután a nyomdák munkaideje megrövidült, tisztelettel értesítjük a nyomtatvány rendelés és hirdető közönséget, hogy nyomdánk, valamint a kiadóhivatal hivatalos órái: reggel 1/9—12-ig, délután 1/3—5-ig. Kérjük a t. közönséget, sziveskedjék b. megbízásait a fenti időben hozni juttatni.

Jászai Oszkár a kommunizmus ellen. Budapestről jelentik: Az országos radikális párt ma tartott ülésén Jászai Oszkár miniszter beszédet mondott és azt jelentette ki, hogy a miniszterelnök ama felszólítása, hogy a polgári pártok egyesüljenek, nem a szociáldemokrata-párt, hanem az ellenforradalmi kísérletek és a kommunista törekvések ellen.

Junlusban írják alá a békeszerződést. Párisból jelenti az Havas ügynökség: Az előzetes béketárgyalások valószínűleg január első felében kezdődnek. Politikai körökben azt hiszik, hogy a békét júniusban írják alá.

Sváb Nemzeti Tanács megalakítása Szentleányfalván. A csütörtök délelőttre Szentleányfalván összehívott sváb népgyűlés Kühn Henrik elnöke alatt dr. Müller Vendel László ügyvédjelölt, tüzérfőhadnagy felhívására megalakította az ottani sváb nemzeti tanácsot, mely határozta a temesvári Sváb Tanácshoz való csatlakozást. A község minden rétegeből 21 tag választmányt alakítottak és a Sváb Nemzeti Tanács elnökévé Kühn Henrik, ügyvezető titkárára dr. Müllert választották meg.

A Marta új igazgató-helyettese. A Marta automobil-gyár igazgatósága Molnár László főmérnököt, a vállalat nagyképzettségű régi érdemes főtisztviselőjét, igazgató helyettesé léptette elő. Káldi Jenő vezérigazgató a következő hirdetményében tudatta ezt a vállalat alkalmazottjaival:

Vállalatunk összes alkalmazottainak tudomására hozom, hogy a gyárvezetőség hatáskörének változatlan meghagyása mellett az igazgatóság nevében Molnár László vezető-főmérnök urat igazgató helyettesé nevezem ki. Káldi vezérigazgató.

A szép előléptetés nemcsak a gyár alkalmazottai között kelt osztatlan meglepődést, de Arad társadalmában is, ahol Molnár László általános rokonszenvennek és tiszteletnek örvend.

Uj napilapok Temesvárott. A háborus konjunktúrák dacára a temesvári napilapok ismét megszorodnak. Amíg a délvidéki hetilapok kénytelenek voltak megjelenésüket beszüntetni, addig Temesvárott új napilapok keletkeztek. A „Volkswille” c. szociáldemokrata lap két hét óta naponként jelenik meg. A szerbek is napilapot indítottak „Sloga” (Egyezés) címmel. Január elsejétől Rech K. Géza kiadásában és szerkesztésében „Der Morgen” c. német napilap fog megindulni a reggeli órákban. Temesvárnak kilenc napilapja lesz és pedig három magyar, öt német és egy szerb. Fír szerint egy román napilap kiadását is tervezik.

Házasságok. Wittmann Irén és Wittmann Elek Győr-fővárosi hó 9-én házasságot kötöttek. Zelman Ernő máv. mérnök Temesvár, Frischmann Ilona folyó hó 18-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Megalakult a katonatanács. Ma délelőtt 10 órakor nyílt meg az aradi katonatanács ülése, melynek tagjait miniszteri rendelet értelmében választották meg. A gyűlést Fiedler őrnagy nyitotta meg, mint az eddigi végrehajtó bizottság tagja és felolvasta a katonatanács megalakítására vonatkozó miniszteri rendeletet. Ezután az eddigi végrehajtó-bizottság lemondott. Az elnöki széklet, mint korelnök Gyulokay őrnagy vette át és megalakították a jelölő bizottságot. A jelölő bizottság előterjesztése után a katonatanács megkezdte a szavazást, mely általános kívánságra nyilvános volt és a végrehajtó bizottság rendes tagjaival: Radig Aladár százados, Kócsy Jenő vadász-főhadnagyot, Schmidt Viktor árkász százados, Gyulokay Jenő tüzérőrnagyot, Tabajdy Iván és Fleischer Adolf századosokat a tisztek részéről, valamint Csutina Ferenc gyalogost, Kucsra János szakaszvezetőt, Balázs Mihály századosot, Ridzi Mihály vadászt, Bach Károly szakaszvezetőt, Kriszta Rezső tűzimestert, Várady Sándor főtüzimestert, Papp Sándor őrmestert és Durmi szakaszvezetőt a legénység részéről.

A végrehajtó-bizottság, mely 6 tiszt és 9 legénységi tagból áll, ezután állandóan készenlétben lesz. Az elnököt minden egyes összejövetel alkalmával választják.

Az aradi szociáldemokrata párt a rendelet értelmében két tagot delegált a végrehajtó bizottság ülésére: Csepely Lászlót és Huppert Henriket.

Lengyelek csatlakoztak az ententehez Genéből jelentik: A lengyel állam ünnepélyesen kinyilatkoztatta, hogy csatlakozik az ententehez. A Lengyelországban levő német csapatokat lefegyverezték. Varsó és Páris között dróttalan táviró összeköttetést létesítettek.

Az Aradi Közzolgálati Alkalmazottak beszerzési csoportja ezúton tudatja tagjaival, hogy a karácsonyi ünnepek előtt a következő árukat bocsátja rendelkezésre és erről külön körlevelet nem ad ki. Családonként fél liter tiszta szesz, 1 gyertya, tea, — igen finom — cukor — a rendes havi fejadagon kívül — családtagonként 1 kilogramm, kétszersült, csokoládé és kőménymag. Ez alkalommal kivételesen az ünnepekre való tekintettel 20 pénteken, A—F., 21-én szombaton G—L., 23-án hétfőn M—R. és 24-én kedden S—Z-ig kezdő betűvel bíró tagok kerülnek sorra. Az elnökség.

Moghívó. A harctérről hazatért Battonyai iparos ligája a gyorssegély alap javára az „Ipartestület” saját helyiségében évi december hó 26-án, zártkörű táncmulatságot rendez.

A helyőrség eskütétele. Dobok Géza ezredes állomásparancsnok a következő parancsot adta ki. December 20-án délelőtt 9 órakor az összes csapatok, alakulások, intézetek és egyéb parancsnokságok tisztjel és legénységgel az előírt új esküt fogják letenni. A kivonult csapatok felett Königes Emil a volt 33. gyalogezred alezredese veszi át a parancsnokságot. Az eskütétel helyéül a Lyceum előtti teret jelölöm ki, ahol is a csapatok stb. négyosztagban a következő sorrendben helyezkednek el: a volt 33. gyalogezred, árkászszázalaj, lovasság, tüzérsegély, vonatcsapatok, ezek után pedig a többi alakulások és parancsnokságok legénysége. Az elhelyezkedést a térparancsnok által kivezényelt tisztek jelölik meg. A be nem osztott tisztek, tisztjelöltek és katonai hivatalnokok a kivonult csapatok jobb szárnyán állanak fel. A legénységet tisztek vezessék az eskütétel helyére, ott pedig, ahol alakulások, parancsnokságok és egyéb intézetek legénységeiről van szó, azok az érkezés sorrendjében helyezkednek el. Ünnepi sorrend: 1. A Magyar Hymnusz eléneklése. 2. A kormánybiztos úr ünnepi beszéde. 3. Az állomásparancsnok ünnepi beszéde. 4. Ünneplés eskütétel. 5. A Szózat eléneklése.

A rémhírterjesztők ellen. Az utóbbi időben sűrűn megismétlődik, hogy egyes felelőtlen és lelkiismeretlen egyének a lakosság nyugalma és közrendjének szándékos megzavarása céljából rémhíreket terjesztenek s ezekkel a hatóságokat is félrevezetik. Ismételtén figyelmeztetem a lakosságot, hogy az ilyen a lakosság nyugalma és közrendje tekintetében helyrehozhatatlan károkat okozó rémhírek terjesztésétől közérdekből, de saját érdekében is annál inkább tartózkodjék, mert a rémhírterjesztőket minden rendelkezésemre álló törvényes eszközzel nyomoztatom és kérés nélkül szigorral büntetni fogom. Egyben felhívom a város nyugalma és rendjét szíven viselő lakosságot, hogy a rémhíreket terjesztő, romboló munkájában tetszelegő és a háttér homályában meghúzódó lelkiismeretlen egyéneket szóval, vagy írással hozza a helyőrség tudomására. Bittner Róbert, h. főkapitány.

A szerbek nem engedik a dohánytermést Aradra beszállítani. Az aradi járásban és főleg Rétháton jelentős dohánytermelés folyik. A dohánytermést az aradi dohánybeviteli hivatalba kellene szállítani, azonban az aradi hídnál szolgálatot teljesítő őrség nem engedi a dohánytermést szállító kocsikat Aradra bemenni. Az őrség azt mondja, a dohánytermést nem szabad Bánátról kivinni. A kormánybiztos most az aradi vár parancsnokánál interweniál, hogy a dohánytermést akadálytalanul behozhassák Aradra a termelők.

Az aradi és aradmegyei szociáldemokrata kisiparos szövetség fontos ügyben vezetői ülést tart folyó hó 20-án péntek este 6 órakor a kereskedelmi iskola földszinti tantermében. (balra folyosó) Vezetőségi tagok feltétel nélkül jelenjenek meg pontos időben.

Karácsonyi segély hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák részére. A hadügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök körrendelete alapján a hadirokkantak, hadisérültek és azok családtagjai, továbbá a hadiözvegyek és hadiárvák egyszeri segélyben részesülnek. Ezen segélyek kifizetése folyó év és hó 21-én veszi kezdetét a városi főpénztárban. Az olyan rokkantak, özvegyek és árvák, akik a jelenlegi viszonyokkal visszaélve garázdálkodnak, fosztogatnak, rabolnak, vagy egyéb büncselekményeket követtek el, ezen egyszeri segélyben nem részesülnek. A segélyezés mérve: A rokkantak részére egyenként 150 korona, az általuk eltartott családtagonként pedig 50 korona. Hadiözvegyek részére egyenként 150 korona és minden általuk eltartott hadiárva után 50 korona, szülőtlennel hadiárvák részére fejenként 100 korona. Ezen segélyek folyó év és hó 31-én tul ki nem fizethetők. Folyó hó 21-én az A—H. betűig, 23-án I—M. betűig, 24-én M—Z. betűvel kezdődő névű egyének lesznek kifizetve. Minden nap reggel 9 órától délután 1 óráig bezárólag.

Nagy Géza fotoművész felhívja a fényképekkel szíves figyelmét újonnan kiállított legújabb felvételeire, melyek Andrássy-tér 22. alatti kirakataiban megtekinthetők.

— **Bányásztrájk Essenben.** Essenből jelentik: A bányászok sztrájkmozgalma ujabban több tárnára terjedt át. Az esseni katonai munkástanács elöadása szerint kis bujtogató csoport tárnáról-tárnára járt és erőszakkal kényszerítette a munkásokat, hogy sztrájkba lépjenek. A munkás és katonatanács elnöke elfogatta a főkolompósokat, mire nagy ember-tömeg ment a városháza elé. Kiszabadította a sztrájkvezéreket, helyettük a munkás és katonatanácsot fogatta el, amelynek elnökét bántalmazta.

— **A szerb katonák kifogták a Marosbéli öngyilkos leányt.** Ma hajnali négy órakor Gardiena Anna, a Vadászkiút kávéház kávéslánya öngyilkosságot kísérelt meg. A fellépő a Kulturpalota előtt a Marosba ugrott s a víz egész a vári hidig sodorta. Itt a leány kiáltozni kezdett, amit a vári hidon őrt álló szerb katonának meghallott és gyorsan levetkőzve a kiáltozó leány segítségére sietett. A bátor szerb katonának kimentette Gardiena Annát. Az esetről értesítették a rendőrséget és a mentők az öngyilkos leányt beszállították a kórházba.

— **Anyagot kapnak az asztalosok és bogsnárok.** Az aradi asztalos és bogsnár iparosok az olcsón beszerzett faanyagra mielőbbi jelentések be az igényüket az elosztó bizottságnak ípartestület jegyzői iroda, bejelentés reggel 9—12-ig vétetik fel. Igénybejelentés kötelező a helyvesztés végett. Bejelentési határidő folyó hó 23. Későbbi jelentésköznyelmen kívül marad. Denaturált szesz is kiosztásra kerül. Igénybejelentés a bizottságnál.

— **A nevelőmunkások közgyűlésének tárgysorozata.** Az aradi és aradvidéki nevelőmunkások szabadszervezete — mint már jeleztük — e hó 23-án délelőtt 10 órakor tartja alakuló közgyűlését a Kazinczy-utcai polgári iskolában. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki beszámoló. 2. A megalakulás kimondása. 3. Alapszabályok alkotása. 4. Tisztikar és bizottságok megválasztása. 5. A jövő iskola kiépítésére vonatkozó határozati javaslat előterjesztése. 6. Indítványok. A közgyűlés csak azokat az indítványokat tárgyalta, amelyek e hó 22-ig a bizalmitestitülethez írásban beérkeztek.

— **Megnyitott Fischer Simon nagy áruházának dusan felszerelt karácsonyi tárlata.** — Üzleti órák reggel 7 órától délután 4 óráig.

— **Vegyen könyveket, festőszekrényeket.** diszlevenípapir dobozokat, karácsonyi ajándékkul Deák könyvkereskedésében Foray-utca.

KÖZÉLELMESZES.

× **Cuko kiosztás.** Értesítem a közönséget, hogy december 15-től január 15-ig szóló 1 havi időre fejadagoként a következő négy szelvényre 1 kilogramm cukor kerül kiosztásra, melynek kicsinybeni eladási ára 3.40 korona papírszák nélkül. Felszólítom az 1, 2, 3, 4, 5, 6. kerületbeli kereskedőket, hogy utalványaik átvétele végett folyó hó 20-án pénteken és az 7, 8, 9, 11 és 12. kerületbeli kereskedőket, hogy folyó hó 21-én szombaton hivatalomban jelenjenek meg. Cukrázókat, cukorkészítőket, mézeskalácsosokat felszólítom, hogy cukorutalványaik kiváltása végett folyó hó 20-án pénteken délelőtt hivatalos helyiségemben okvetlenül jelenjenek meg.

× **Szalonna kiosztás.** Értesítem a 4, 7, 8, 9. kerületbeli lakosságot, hogy az alább felsorolt henteseknél a 2. számú élelmiszer jegyre fejadagoként 50 dekagramm szalonna kerül kiosztásra. A szalonna kicsinybeni eladási ára 15 korona kilogrammonként. A hentesekhez mindenki az egész élelmiszer jegyét tartozik bemutatni s csak a hentesek által levágott élelmiszerjegyre adható ki a szalonna. Felszólítom az alábbi hentesiparosokat, hogy a kiosztandó szalonna utalványok átvétele végett hivatalomban folyó hó 20-án délelőtt okvetlenül jelenjenek meg s a szalonna kiosztását a fenti módon eszközölik. Való Béla Árpád-tér 4. Polya Imre Tökölly Imre 5., Argyelán Feren Kazsa-utca 3., Petrovits Aurél Varjassy Lajos-utca 99., Pfeifer István Netman Samu-u. 31. Mersaner Gyula Templom-utca 59. Gáj, Pribán Miklós Mikes Kelemen-utca 3., Skriba Antalné Angyal-utca 1., Guthier Rezső Mikes Kelemen-utca 44., Papp István Purgly L-utca 119. A közlélmészési hivatal vezetője.

Soborsinig Jönnek az éjjel a románok.

(Mogszállják Szegedet és Debrecent.)

Aradról jelentik az Estnek: Néhány nap előtt a románok megszállták Piskit és később Dévát is. Ma éjszaka a Branyicskától Arad felé vezető vasútvonal mentén lévő vasút állomások rövid hivatalos értesítést kaptak, amely szerint az éj folyamán a román csapatok a 807-es vonattal elindultak és egész Aradmegye háttárára, Soborsinig fognak előrenyomulni.

Budapestről jelentik: A Magyarország irja a következőket: A kormányt támogató pártokat a külpolitikai helyzet egyre nyugtalanítja. A fegyverszüneti megállapodásokra immár el lehet mondani, hogy azokat a másik fél nem respektálja és a népjogok a beözönlő csapatok prédái-

vá válnak. A kormányhoz közel álló körök felfogását tükrözve vissza az a nyilatkozat, amelyet beavatott helyről kaptunk s amely szerint az a kérdés, a melyre a kormány az entente-től vár választ, azt is ki fogja emelni, hogy a magyar népköztársaság felszabadította magát a német nyomás alól és a franciákhoz és angolokhoz fordult abban a feltevésben, hogy az entente a magyar népköztársaságnak ezt a pólltikáját a népjogok respektálásával fogja honorálni, de eddig az entente részéről nem történt semmi, ami a magyar népköztársaságot megnyugtatta volna az entente barátságos szándéka felől. Ellenkezőleg mind nagyobb területekre törekszenek a megszálló seregek és hír szerint *Ngiregyháza, Debrecent és Szeged megszállása küszöbön van.*

LEGUJABB.

Tíz millió rubelt kaptak a német bolsevikiek. — Foch készül a letörésükre.

Berlinből jelentik: A szocialista lapok szikrá táviratot közölnek, melyet Joffe volt berlini orosz követ küldött Hasenak és Barthnak, a kisebbségi szocialista párt vezéreinek. A táviratban Joffe kijelenti, hogy direkt uton ugyan nem adott pénzt a Sparta csoportnak, de akik a pénzt kapták, tudták, hogy a pénz tőle származik. Nem kevesebb, mint tíz millió rubelt adott az orosz bolsevik kormány a német forradalom céljaira. A pénz felett dr. Cohn Oszkár, a kommunista párt egyik vezére rendelkezett. Cohn most államtitkár az igazságügyi hivatalban és a kormány nemrég küldte ki Moszkvába, hogy a hadifoglyok ügyében tárgyaljon.

Zürichből jelentik: A Neue Züricher Zeitung

jelentése szerint Foch marsallt megbízták a német Spartacus-csoport elleni esetleges katonai intézkedések megtételére. Foch folytatja a német határon a szövetséges csapatok összehívását.

Berlinből jelentik: A munkás és katonatanács mai ülésén 400 szavazattal 50 ellenében elfogadták azt az indítványt, hogy január 19-ére összehívják a német nemzetgyűlést.

Berlinből jelentik: A munkás és katonatanácsok kongresszusa elhatározta, hogy az egész hatalmat a birodalmi gyűlésre ruházza át és pedig úgy a törvényhozó, mint a végrehajtó hatalmat. A kormány felett külön bizottság fogja gyakorolni az ellenőrzést.

KÖZGAZDASÁG.

— **Bankkörökből.** Gara Mártonról, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank aradi fiókjának főnökhelyetteséről megirtuk annak idején, hogy régi intézetétől megváltik, mert kinevezték a Temesi agrártakarékpénztár cégvezetőjévé. Gara Márton új állásának elfoglalása előtt szabadságra ment, ahonnan visszatérve, arra az elhatározásra jutott, hogy temesvári állását nem tölti be, hanem megmarad továbbra is a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kötelékében. Ezt annál szívesebben regisztráljuk, mert a nevezett főtisztviselő Aradon széles körben örveid rokonszenvek és tiszteletnek.

A MOZI.

• **Tosca, mint filmdráma az Apollóban.** (A pénteki szenzációs filmbemutató.) Régióta nem került a Toscánál hatalmasabb, megrázóbb és szebb film az aradi mozgósínházban bemutatóra. A kép megjelenése egyforma eseménye a mozirodalomnak és filmetechnikának, mert értékesebb és nagyobb szabású képet alig produkált még a filmgyár. A középkori Rómában játszódik a Tosca cselekménye, abban a vad és féktelen világban, amelyben a gyilkos, a méreg és a tör játszótlák a főszerepet. Sardou világhírű drámája, amelyből ez a nagyhatású dráma készült, sötét színekkel, megrázó tragikummal festi ezt a kort, amelyet joggal nevezték el a borzalmak korának. A filmhatás, amely a dráma után készült, nemcsak hatalmas erővel adja vissza az érdekes korszak minden sajátosságát, hanem az eredetnél sokkal hatásosabban tükrözteti vissza magát a drámát és annak izgalmas cselekményét. Amire a drámában csak hivatkozás történt, az mint cselekmény, végigperreg a mozi vásznán és összefüggő egészben megismerteti ezt a sötét tonusú, izgalmas drámai helyzetekben bővelkedő tragédiát. A hatalmas filmalkotás három napig fog az Apolló-színházban vetítésre kerülni.

Spanyol rokonszeny irántuk

(Angol lap Erdély sorsáról.)

Madridból jelentti egy fővárosi estlap munkatársa szikratáviróval:

— Romanones spanyol miniszterelnök ma este elutazott Párisba, hogy részt vegyen a béketárgyaláson. Elutazása előtt magához hivatott, hogy tájékozódjék a magyar viszonyokról. Hosszú beszélgetést folytattam a miniszterelnökkel, aki részletesen érdeklődött a magyar eseményekről és Károlyi egyéniségéről. Bucszásnál azt jelentette ki, hogy a spanyolok nagy szimpátiával viseltetnek a magyarok iránt, de az entente hatalmak döntése előtt nem ismerheti el az új magyar köztársaságot.

Hágából jelentik: A Dily Newsban cikk jelent meg, amelyet a lap budapesti tudósítója írt Erdély jövőjéről. Az a lehetőség, írja a tudósító, hogy a békekonferencia nagy területeket fog kiszakítani Magyarországtól, mely híjedelmet váltott ki Budapesten a lakosság minden részéből. Erdély elvesztésének fájdalmától a magyarok nem tudnak megszabadulni. Készségesen elismerik, hogy ott nagy tömeg románság él, de azt erősítetik, hogy a kérdéses terület már ezer éve jogos része a magyar királyságnak. Festői ruházatu magyar parasztok, akik Erdélyből jöttek, csaknem mindennap megjelennek a miniszterelnöknel, hogy hűségükről tegyenek tanúságot és tiltakoznak még annak gondolata ellen is, hogy Magyarországtól elszakítsák őket.

— Mióta elhagytam Svájcot, írja a tudósító, ellenséges népek között elsőlzben találtam itt Budapesten a háboru katasztrofális vége felé érzett megaláztatás mély fájdalmát.

FIGYELMEZTETJÜK tanunk t. olvasóit, hogy a lapkihordóktól újságot vásárolni, vagy náluk a lapra előfizetni szigoruan tilos. Aki ezen óvást figyelmebe nem veszi, büntetendő cselekményt követ el.

Nagylakot megszállták a szerbek.

(A határvonal átlépése a rendbontások miatt.)

Dr. Varjassy Lajos kormánybiztos ma délután azt a hivatalos jelentést kapta, hogy délelőtt egy szerb főhadnagy parancsnoksága alatt hetven szerb katona jelent meg a csanád-megyei Nagylak községben. A főhadnagy kijelentette, hogy a szerb csapat megszállja Nagylak községet és kildításba helyezte, hogy további szerb csapatok bevonulása is hamarosan meg fog történni.

Ez az első eset, hogy a szerb megszálló csapatok átlépve a demarkációs vonalat olyan helyiséget szálltak meg, amely a demarkációs vonalon kívül esik. A Belgrádban létrejött fegyverszüneti szerződés a megszálló csapatok részére a Marost jelölte ki demarkációs vonallá. A szerb megszálló csapatok respektálták a fegyverszüneti szerződés rendelkezéseit és elhelyezkedtek azokon a területeken, amelyeket a fegyverszüneti szerződés értelmében jognak van.

Nagylak tudvalevőleg már jóval innen esik a demarkációs vonalon. Hogy a szerbek mégis megszállták, az abban leli magyarázatát, hogy Nagylak községben az utóbbi időben anarchisztikus állapotok uralkodnak. Napirenden voltak a rablások, fosztogatások, amelyeknek egyáltalán nem volt nemzeti színe, hanem közönséges bűnszándékoknak tekinthetők. Az anarchia megszüntetése céljából szállták meg a szerb katonák Nagylakot, ahol most már rend és nyugalom lesz és senkinek sem kell életéért és vagyonáért rettegni.

Halál a kolozsvári román és magyar gárdák összetűzésénél.

(Haladékokat kap a város a csapatok elszállítására.)

Kolozsvárról jelentik: Ma délután véres esemény játszódott le az Economul háza előtt, ahol a román nemzeti tanács székel. Román és magyar katonák összetűztek. Magyar katonák sortűzet adtak az épületre, számos ablak betört, de emberéletben nem esett kár. Az épület előtt heves összetűzés keletkezett a magyar és román katonák között és a kölcsönös lövöldözés közben az egyik golyó egy Popovics nevű 16 éves diákot talált, aki azonnal meghalt. A fia a román nemzeti tanács szolgálatában állott és kíváncsiságból jött ki az épületből, amikor a halálos lövés érte. A kolozsvári magyar Nemzeti Tanács a következő hírlételeményt tette közzé:

Tegnap este és ma délután sajnálatos események játszódtak le, amelyeket a lakosság és magyar katonaság izgalma megmagyaráz ugyan, ez azonban nem enyhíti az incidens jelentőségét. Különösen a román nemzeti tanács háza előtti összetűzés igényel tisztázást, mert ez alkalmas, hogy okot adjon a magyar és román nemzetek közötti félreértésekre. Eddig fel nem derített okból délután 3 órakor a magyar és román katonaság egymásra lövöldözött. — Megállapítást nyert az a sajnálatos és elítélendő körülmény, hogy magyar részről lövéseket intéztek a román nemzeti tanács helyisége ellen és több golyó az épület belsejébe hatolt. Szerencsére ezek a lövések nem követeltek emberáldozatot és sebesülést sem okoztak. — Csak az utcai harcban, amelyben magyar és román katonák egyaránt résztvettek, talált el egy golyó egy Petrovics nevű fiatal embert. A Nemzeti Tanács rögtön intézkedett megbízható és fegyvermezett magyar gárdistákat küldött ki, akik a román gárdistákkal együtt tartják fenn a rendet. A Nemzeti Tanács, amely kezdettől fogja teljes ere-

jével igyekszik a rendet fenntartani, a legélesebben elítéli az okatlan vérontást, sajnálatát fejezi ki, hogy céltalan lövöldözés áldozatot is követelt. A maga részéről mindent meg tesz, hogy a jövőben hasonló jelek megakadályoztassanak.

Ma délután Marosvásárhelyről Nicolcea tábornoktól Apáthy István főkormánybiztos a következő táviratot kapta:

A VII. hadosztálytól — Dr. Apáthy Istvánnak!

Kérésére, amelyet Antalfy, a marosvásárhelyi Nemzeti Tanács elnöke nyújtott át nekünk és amely arra vonatkozik, hogy időt engedjünk a csapatoknak Kolozsvárról való elszállítására, van szerencsém Ön megkérni, hogy közölje velünk, hány napra van szüksége a kitérés keresztülvételére. Ez azért kell tudnunk, hogy a főhadiszállással közölhessük. A VII. hadosztály. Nicolcea tábornok.

Apáthy válasza még nem ment el.

LEGUJABB HIREK.

— Segíti a szerb parancsnokság a szegedieket. Szegedről jelentik: Dr. Dettre János megkereste dr. Róth Ottó bánati kormánybiztos, járjon közbe a temesvári szerb parancsnokságnál, hogy Szeged város részére 4000 métermázsa kukoricát engedjen át. A bánati szerb parancsnok hajlandó Szegednek a kért kukoricát átengedni, ha Szeged viszont paprikát és textíliárukat ad. A szegediek kijelentették, hogy 2—3 ezer méter posztót és tetszőleges mennyiségű paprikát hajlandók átengedni.

A közélelmezési bizottság mai ülésén Ferenczy Gyula, a közélelmezési hivatal jelen-

legi vezetője felszólította a munkásokat, hogy vegyék át a közélelmezés vezetését. A munkástanács az ügyben ma értekezletet tartott. Kiszivárgott hírek szerint öttagn bizottság veszi át a közélelmezés vezetését.

— Vizsgálat a háború bűnösöl ellen. Bécsből jelentik: A német-osztrák nemzetgyűlés elfogadta azt a javaslatot, amely a főbb vezetők és azok szerveinek a jelenlegi háborúban való felelősségének megállapításáról és büntetőjogi felelősségéről szól. A vita folyamán Leitner szociáldemokrata a legélesebben elítélte a militarizmust. Üdvözölni kell a vizsgáló-bizottság kiküldését, mert a vizsgálat eredménye elő fogja segíteni annak a felismerését, hogy a militarizmus minden formájában kiirtandó.

— A vidéki rendőrség helyzetének javítása. Budapestről jelentik: A Vidéki Rendőri Alkalmazottak Országos Szabadszervezete, valamint a Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesületének elnöksége december 15-én küldöttség útján megjelent Nagy Vince belügyminiszternél, hogy tőle a vidéki rendőrség államosítását vagy ha az volna lehetséges, teljes újjászervezését kérelmezzék. A belügyminiszter elrendelte, hogy az előkészítő munkálatok azonnal folyamatba tétessenek. — A gyors intézkedés folytán a minisztertanács 17-én kelt határozatával már ki is mondotta az újjászervezést a következő elvek alapján: A vidéki rendőrség legénységi állománya, átlászték, polgári biztosok és detektívek, a budapesti államrendőrségnél és a határrendőrségnél hasonló alkalmazásban lévő összárandóság 90 százalékat, a rendőrtisztviselők pedig ezen összárandóság 80 százalékat kapják meg 1919. január elsejétől.

Felelős szerkesztő:
TELLER KALMAN.

Aradi Nemzeti Színház.

1918. dec. 20-án:

Ember tragédiája.

Apolló-színház.

1918. dec. 20-án:

A Tosca.

Dráma 5 felvonásban

Uránia-színház.

1918. dec. 20-án:

Kétlelkű asszony.

Társadalmi dráma
4 felvonásban.

NYILTÉR.

As ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

60 drb. olajfestmény

elsőrendű magyar művészek munkái

b é k e á r b a n
egyenként is eladó. Megtekinthetők: 8700

Ingusz I. és Fia
könyvkereskedésében Weitzer János-utca.

Délvidéki Villamossági Vállalat.

Tu'aidonos: **Lengváry Zoltán** okl. mérnök.

Vörösmarty-utca 3. sz. Telefon 11-31.

Vállal: Villanyvilágítás, erőátviteli, motor, telefon, csengő, villámhárító berendezéseket és szakszerű javításokat. Nagy csillár, égő, főző, vasaló és szűrési anyag raktár. — 7300

Szolid árak. Pontos munka.

Apró hirdetések.

Hirdetések délután 5 óráig
vételnek fel.

Levelezés.

„BIZALOM” jellegre levél van. 9301

SZÖRNYEN UNATKOZÓ menekült ur-
asszony, aki szép és fiatal, keres
sín-
tén idegen, előkelő, fess, 30 év körüli
uri pártást. „Idegen” jellegre levél kiadó,
Zrinyi-u., Arad. 9392

Alkalmazást nyer.

HAZVEZETŐNÉT, csakis jobb családból
urasszonyt keresek január 1-ére, aki a
fűm főzéshez, háromfűveléshez és szőlővel
mindenhez ami egy nagyobb háztartáshoz
szükséges ért, egyedülálló vidéki gazda-
tiszt vagyok, házvezetőnőm legjobb báná-
smódban részesülne. Cim Schuller J., Kis-
jenői uradalom Kisjenő. 9302

HAZMESTERNEK ALKALMAS ház-
pár, a férj ipari munkához, esetleg üzleti
szolgálatnak alkalmas kerestetik. Bővebbet
Körösvölgyi pálinkakártya Andrassy-tér 5.
9304

EGY bolti szolgál, lehet az nő is, felvé-
tetik Radó Gyula cégnél. 9279

ELARUSÍTÓ LEÁNY jó fizetéssel hentes-
csemege-üzletben teljes ellátással Bács-
csabára kerestetik. Bővebbet: Kalap-
Barát, Arad. 9222

Vétel és eladás.

ELADÓ egy pár magasszaru és egy pár
fél 87-es fekete női cipő és egy sötétkék
női télikabát. Cim Simonyi-utca 2. I. em.
8425

PRIMA BÉKÉBELI Superior papírzsakó
és saákok nagyobb mennyiségben kap-
hatók Herbstein C. cégnél Arad, Boockó-
u. Telefon 261. 9289

JAVÍTOTT LIBA, palyka, tyúk, kacsa
eladó. József főherceg-ut 7. 9288

ELADÓ teljesen kifogástalan komplett
hálószoba és egyéb buter valamint ház-
tartási cikkek Purgly Lajosné-u. 15. 9268

EGY UJ tiszt kabát, alkalmas női kabát
átalakításra 300 kor. eladó. Hadik huszár-
laktanya (Hindenburg-ut) gondnoknál.
Ugyanott különféle buter is kapható. 9294

NYOLCHETES szép kis malacok eladók.
Városi kertészet. 9288

120 DRB. jószág kitéltetésére elegendő
széna, szalma és szar eladó. A takarmány
helyezimén is feltehető. Előrangú istálló
rendelkezésre adatik. Cim a kiadóban. 9300

ALKALMI VÉTEL. Egy perzsiánus kabát
eladó. Megtekinthető Beregzásai utcá-
nál Deák Ferenc-utca. 9299

UJ BUTORÜZLET Arad, Deák Fe-
renc-utca 40a. mindennemű buter kap-
ható jutányos áron. Különösen ajánl
egy nagy ebédet, samirna szényegyet,
amerikai íróasztal, egy angol férfi
plüschgarnitúrát Wigenfeld-cég. 8028

KARÁCSONYI AJándÉK már Deák
Béla könyvkereskedőnél kaphatók, For-
ray-utca, Telefon 902. 8865

NEJLEGYENKÉNT, kereskedelmi és ipari
nyomtatványokat jutányos áron készít
Fichler könyvnyomdája, Bohus-palota. 9240

MODERN, UJ vaságy réz díszrel, jutá-
nyosan eladó. Simonyi-u. 2. 8279

OLCSÓ HAGYMA kapható nagy és kis
mennyiségben. József főherceg-ut 18, az
udvarban. 9377

ELADÓ fekete charmeses selyem, két
beakott antik szekrény és egy nagy po-
licsoros asztal. Andrassy-tér 21., I. em.,
balra. 900

HASZNALT ÓLON megvételre keres-
tetik Bővebbet a kiadóban. 2100

Ingatlan.

ELADÓ haláleset miatt egy sarokház,
mely 41 teljes berendezési tételből és
hosszátartozó lakásból, azonkívül egy három
szobás lakásból hosszátartozó mellékhelyi-
ségekké, mely utóbbi azonnal elfoglalható,
Bővebbet Dons-utca 39. Ugyanott tőlh
minden eladó. 9295

ÁLMOS-UTCA 24. Máv. állomás közelé-
ben adómentes új ház, elköltözés miatt
eladó. 9297

BORONA-U. 88b. sz. ház nagy szőlő-
kerttel eladó. Ugyanott egy adómentes
magánház, megvételre kerestetik. 5800

ELADÓ egy sarok magánház 2 szobás
átvehető lakással. Cim a kiadóban. 8351

ELADÓ a bevételeiben egy jövedel-
mező adómentes, 3 utóára szóló emeletes
bérház. Bővebbet Varjassy Lajos-u. 80.
szám. 8642

APATTELKÉN 6 1/2 holdas, jókarban
lévő szőlő épületekkel, teljes felszerelés-
sel, idei termésével eladó. Cim a kiadó-
ban. 9245

PURGLY L. NÉ-UTCA 199. sz. magános
ház, melyben egy asennal elfoglalható 3
szobás lakás van, gazdasági udvar és
körtel eladó. Bővebbet Török Ignác-u. 1b
I. emelet. 9249

Oktatás.

MAGÁNTANULÓK előkészítést és nyel-
gőbb tanulók korrepetitálását teletösség-
gel vállal volt Ist. Fininternátus, Choriz
Aron-utca 2. 8695

TRITTHALER FERENC

Építészeti irodája

Arad, Wesselényi-u. 47.

(Saját ház.) — Telefon szám: 963.

Vállal mindennemű tervezést, épít-
kezést, átalakítást és javítást. Ter-
vek és költségvetések elkészítet-
nek. 8183

Megérkezett

nagyobb mennyiségű, jó ízű

ALMA

kilója 3 korona. — Kapható:

Ländler Rezső

Széchenyi malommal szemben.

Házilag készült

elsőrendű borboskanos valódi ko-
ményfa talppal, maximális áron jegy
nélkül kapható és p.: felnittek részére
szőrmével bélelve, továbbá filcbőlással,
vagy egész borból bélelve nélkül 52.50 és
40 kor. Gyermekbakanos 26, 30 és 34
kor. Kereskedőknek és vállalatoknak
engedmény. Schöfer Miksa, Buda-
pest, I. Döbrentel-tér 4. szám. 9049

Elsőrendű

8 liter tejet adó

tehén és egy borju

eladó.

Kornis Zsigmond

Boros Béni-tér 21. sz. 9290

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a n. 6. közön-
séget, hogy tisztán készült házilag elkészített

savanyukáposzta

árulását megkezdtem. Kilogrammonként
2 koronáért, levél vagy levágva egy ár.
Batthyány-utca 4. szám alatt naponta reggel
8 óráig 12 óráig. Mint a múltban úgy je-
lenleg is arra töreksem, hogy elnyerjem
a nagyérdemű közönség megelégedését.
Szolgálatkés tisztelettel

Barna Kálmán
káposzta savanyító Batthyány- és Csiky
Gergely-utca sark. 9287

Előre lássuk el magunkat

szőlőkötöző papírzsineggel.

A folytonos nyártal zavarok a a nyersanyag
nehéz beszerzése folyván kötséges, hogy a következő
sajsonban lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag.
Azért ajánljuk kitűnő hatáspapírzsinegünket,
kapható bármily nagy mennyiségben azonnali és
későbbi szállításra a

Papírnyugári és Kereskedelmi R.-T.-nél

Budapest, VII., Rákóczi-ut 8.
Sárogyesim: Papírnyugári, Telefon 92-92.

5 wagon

vöröshagyma

december 21-én délelőtti 10
órákor a vasutállomás ga-
bonaraktárában 9291

elárvereztetik.

Friss őzbus

kapható

Hoffmann Ottó,

Szabadság-tér 20.

Molnár

azonnali belépésre
kerestetik

egy Aradtól nem messze levő
hengerműmalomhoz. Jelentke-
zések 2298

Hegedüs,

József főherceg-ut 10., II. em. alatt

Karácsonyfa díszek
Szavatoit tiszta Cacao
Staniolos szaloncukorka és
egyéb cukorka
Legfinomabb Crémlikörök
Cognac
Törley- és Palugyay-pezsögök
Asztali-, pecsenye- és csemege
palackborek

Kaphatók:

Gábor Miklós

cégnél 9260

ARAD, Salacz-utca 1. szám.

Ha szüksége van villamos

világítás	csillár
motor	vasaló
csengő	fűzők
telefon	égők (gázra is)
berendezésekre	zseblámpák
javításokra	elemek
alakításokra	karácsonyfa égőkre

ugy keresse fel Varga A. és Társa

villanyberendezési vállalatát

Arad, Andrassy-tér 3. sz.
(Neuman-ház, Tabajdi-utcai oldal.)
9272 Telefon 970.

Naponta reggel

3 órákor a

Hadik huszár- laktanyában

lóárverés

leaz. 8797

Eladásra kerül 150 drb. vegyes
nagyságu német ló.

Felhívás. Ugy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség szives tudomására adjuk, hogy karácsonyi és ujévi

tárlatunk és választékban minden szép és hasznos dolggal,
továbbá tartós gyermekjátékkal van felszerelve. Mindenki a
saját érdekében cselekszik, ha a torlódások elkerülése végett
szükségeit mielőbb beszerzi. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás
a mi alapelvünk. Nyitva reggel 7-től d. n. 4-ig. Szives pártfogást kér

a Színházi Versenybazár.

8847